

سرپرور و مدیری : احمد احسان

شراط اشزا

در سعادت نسخه می ۱۰۰ باره در
الملق شرطیه سنه لیکی ۱۰۰ آلتی
آبلقی ۵۰، اوچ آبلقی ۲۵ غوشدر
علمه کویندیلور سه ولایات
پدلی اخذ اولسور .

شوت فون

بنجشنه کونلری چیقار ، منافع ملک و دولته خادم مصود عثمانی غزنه سی

N^o : 267

Rédacteur en chef
Ahmed IHSAN

النجزی سنه - اون رنجی جلد

SERVET-I-FUNOUN
JOURNAL ILLUSTRE TURC PARAISSANT LE JEUDI
CONSTANTINOPLE

بنجشنه — ۱۱ نیسان سنه ۱۳۱۲

6me Année
BUREAUX:
78. Grand'rue de la
Sublime Porte

عدد : ۲۶۷

(بوسنة مبارکدده شام شریفدن جانب حجاز مغفرت طرازه متوجهاً حرکت ایدن صرہ هایون آلای والاسی)

La cérémonie du départ des Pélerins à Damas, d'après une phot. communiquée par notre correspondant.

لخته‌ای از مختصر

بر طاقم آدمارک کندیلوینه عنزه منه
منسویت سویی ویره رک ولایات شاهانه نک
بعضیلر نده آبونه قید ایندکاری خی ویا سائز
درلو تعهداتده بولندقاری اشتندک :
اداره منک سیار اوله رق بر مأموری وارد رکه
اووه اليوم قره حصار وقوئیه جهتنه
بولنان محمد توفیق افندیدر ، شمعیکی حالده
بشقه هیچ بر مأمور من یوقدر : بناءً عليه
ثروت فنون نامه اوته برویه مراجعت
ایله بحک آدماره قطعیاً التفات اوئنه مسنى
قارئین کرامدن رجا ایدرز .

بو قیلدن اونق او زره فتحیزاده محمد علی
نامنده برشخصت بعض موافقه ثروت فنون
نامه تمدهاته کیریشیدکنی واستانیولده اوفاق
بر کتبخانه اداره ایتش اولان لون چیچکجیان
نامنده بر دیکرینک دخی کندی خی ثروت فنون
مأموری اوله رق کوست مرکده اولدینی خبر
آدق ، شو آدمارک هر ایکیستنک دخی
اداره خانه منزه اصلاً مناسبتی اولدینی
اعلانه لزوم کوردک .

اوچه بر قاج دفعه لر دها اعلان ایلدیکمز
او زره عنزه منک هیچ بر محلده شعبه سی
او ملديني کی در سعادته بولنان کتابخانه رک
هیچ برینک دخی بزمله مناسبت تجارتیه سی
یوقدر . او نار طرفندن اعطای او نه حق آبونه
سندرینی قطعاً نظر اعتباره آلمیز : ثروت
فونه لطفاً ارائه رغبت بیوره حق ذوانک
دو غریدن دو غرییه اداره خانه منه مراجعتی
رجا ایدرز : اداره منزه دو غریجیه آبونه
او لناره مطبوع و تمهور مقبوض کوندرالدیکی
کی هر هفتہ کیدن نسخه نک او زرنده کی عنوان
دخی مطبوعدر . پوسته ده ضایع اولان
نسخه لر اداره منزه طلب او لورسه تکرار
تقدیم او لنور .

مصاحبه ادبیه

لسان شعر

سنه نک هانکی موسمنده ، مواسمک
هانکی ایامنده اولورسه اولسون — اکثریا
بر طور غونیق کاشانی استیلا ایدر : هوا
هیچ اسمز : ياخود روح نواز بر لطافله
نازی نازی نفس ایده رک داله ری ، یار اقداری
خفیفیه قیملداتیر : آغاچلرک پهله ری
طاغله لاندیر : صولک یوزنی بور و شدیر .
بوناردن حاصل اولان صدا ساکت ومطرد
بر والده نیسنه پک مشابه ر . موجودات
آزه لرنده راز کویانه فیصل اشیور قیاس
ایدیلیر !.. هیچ بر کورولی صماخ طبیعی
رنجیده ایهز : بالکز — موسم ، بهار ایسه
— یشیل کلرک آرده نده .. — یاز ایسه —
داله رک ، چالیلرک او زرنده .. — صوك بهار
ایسه — یوا جقلرینک کنار نده .. — قیش
ایسه — آشیان سکون ناری ایخنده کوچو جک
برایکی قوشک جیولنیاری ایشیدیلر . پک
صیحا قلرده بعضاً قور بغلرک بوغوق
وقوقی ، بوجکلرک یکنسق جیرلیسی ده
بوناره انضمام ایدرسه او قدر : باشقه برسن
او آهنگ حضورک انسجام و اطرادیه خلل
گتیر من . کاشان سکون و سکونک آغوش
نواز شنده غنوده راحت و رخاوت اولمغه
حاضر لیور ظن او لنور !... ایکن برده
— نصل بر سبیه مبتنی او لدینی کیمسه جه
معلوم اولیان ، ياخود اربابنده باشقه هر که
جههول بولنان — بر تائیز ، طبقات هواییه
نا کهانی بر اهتزاز کتیر : کنار افقده بر
لحاف زمین کی قات قات طوران بیاض
بولوطلر بردن بره موراره رق ، پارلاق
کوک یوزنده ، بر تند باد حديد و شدید
او کنده سرسریانه طولا شوب طاغله ریله
باشلار : سطح دریا طاغلر کی طاغله ریله
ساحلاره قارشی کوکر طورز : دین سود
لیان اولان دکزک مائی حاره سی او زرنده
راحت راحت یوزوب کیدن بر کمی شیمدی

هر ایندنه ، هر ما قاره سنده بر آوازه استمداد
چیقاره رق قاره طالغه لرک ، بیاض کوپوکلر ک
آرده سنده — موافعه مسنى غیب ایتش ،
بولنی شایر مس سرخو شلر کی — چالقابو
یانار ، روز کار کیت دکجه حدت و شدتی
آرته رق یردن طوبراقلری قالدیرمک ،
کوکن بولوطلر ایندیرمکله او غر اشیر :
قیالری قیرار ، قوبار ، جانخر اش طراقه لر
اوچور و ملدن اشاغی یووار لار : اغاجلری
چاتر چاتر بر لوندن سوکر ، سور و کلر ،
قالدرر ، آثار ، دره لر جوشار : مشجره لر
او غولدار : کوک گوکلر : شمشک پار لار ،
هر شی ، هر طرف ایکلر !..
بوکورولی آرده سنده نه ب او غر ادقه لری
بسیله بین حیوان چغزلر یووالرینه ، ایتلریه
طوغرو قوششورلر . او تهده — بورالک
زور تضیقه بوکولوب طوران — بر قاواق
آغاجنک متحرک داله ری او زرنده آرتق
آرام ایده میه جکنی حس ایدن سیاه بر قارغه
« غاچ ! » دیسه آجی بر نوحة اضطراب
چیقاره رق هوالانیز : وجودی بولوطلر ک
ظلام دهشته ، صداسی فیرطنه نک ولوه
مهابته قاریشیر ، غائب اولور کیدر .
نهایت . کریه تائیزی آندریز بر یاغمور
آخر آغز دوکوله رک هیجان علوی طبیعی
تسکین ایلر .

ایشته افکار و حسیانک تمتال معنیداری
او لان سوزده عینله بوله دو : دماغ —
سویچ ویا کدر — هیچ بر تأثه معمور
او لدیه رق حال طبیعیده ، روح ساکن ،
قلب مستریج والحاصل مزاج او بیش و وقاغه
یقین بر طور غونیق ایخنده بولندیق زمان — که
اعتدا دم اتنا سنده دیمکدر — سویانک
سو زلر قواعد عادیه نک تعیین واژه
ایتدیکی انتظام عمومی و منطقی دائره سنده
غایت دوز کون ، غایت آجیق و سلیس
دو شر : حد معقول و معروف ذره قدر
آشناز : مبالغه لردن ، کنایه لردن و ارسته
او له رق هر جمله یاری یرنده ، هر جمله نک
ارکانی و فروعی موقع معینه سنده بولنور :

لزوم کوریز . هر متوجه شاعر که رشیوه
ممتاز بلاغی اولدینی کبی علی العموم شعر کده
کندینه خاص بر لسانی اولق طبیعی دیگیرد ؟
بو لسان — یوقاریده . تعریفه چالشیدن یغمز
وجهمه — روحک تمایلات و احتساتنه
توفیق کلامدن عبارت اولدینی ایچون مثلاً :
یاریم ساعتدن بزی یاز مقله او غرشیدنیم ، یاریم
دقیقه‌ده سیلوب محو ایندیکم شور صحبه یازی ۰۰
سوکیم ! کویا سنک نفس بیر مالک اوله جقدی ۴
اویادی ، بر خیالک بیله اویادی اگزو حدن تشیبلر ،
نوردن استقرارله مالا مال اولان شو ویعنی
سود ۰۰ کویا سنک تصور جمالک اوله جقدی ۴
هیبات ! بر خلاک بیله دکل !۰۰

ویاخدو :

بر کوزل کوز ۰۰ سیاه ، سیاه بر کرک که پنهان
بیاض بر چهره‌نمک اند پاراق بر زینتی او اوسایه‌دار
کپر یکلک آر . سندن فیر لایان غزمه روی یرندنی
اویتابیر ، قلی حركتندی آلبقور نهیا بار ؟ یاری
نهیا بار که انسان فارشیدن تکلمدن قلابر ، تقدمن
قالیم ؟ ۰۰ بوفدر مصنوعات خارقه اند آرمیمند ،
ای خالق ارواح ! ایکی معنیدار کوزدن علوی ر
بدیعه‌ک دها بوندر ! ۰۰

بولنده اعو جاجلی ! ، تقدیم و تأخری سوزله
پک طبیعی قائل اولور . قوانین فصاحتنه
وجه تألفی بولنمه‌جق بر چوق تغیرات
وترکبات اولور که او طور بیانه کوره نهایتصدن
دکل ، بالعکس فضائیدن صایلیر . از جمله
— قاعده‌سنه بحق تطیق ایدلیکی حالده —
ضعف تألف و یانعید کبی فصاحتک قطعیماً
زجر و منع ایتدیکی هنگتلردن برینی حاوی
اولدینه حکم ایدلک لازم کلن بر سوز لسان
شعره پک موافق و مستحبن کلابیلیر ؛ او
قاعده‌سزدر ، فقط یاکلش دکلدر ؛ شاعر
انی صرف و خویریه حس و روحنه تابع اوله رق
سویامشدر .

مع مایه شوراسنی عرض ایده لم که
مقصد من اویله فاحش بر طاقم یا کاشقلاری ،
ذوقسر و فائدسر بر طاقم قاعده شکنکلکلری
لسان شعر نامه مقبول و یامرسود کوسترمک
دکلدر . اوکی میالانز لقار هیچ بروقت ،
هیچ بر وسیله ایله شایان مسامحه اوله ماز
اویاما ملیدر .

ت . ذکرت

حاصلی من ایچک اوسکونت نائمانه‌سی سلسله
کلامددده تمامیله مشاهده ایدیلیر .

فقط انسان — مادی و یامعنی — بر
سبله متحسن و متاثر اولوبده بر کر . بین
تیقط و تسور ایتدی ، روح منشر و یامنفعل
اولدی ، قلب فوق المعتاد خلجان و ضربانه
باشلا دای می ۰۰ او زمان — بر جوی
خوشجربان کبی — کمال عنوبت و سهو لته
عادتاً آقوب کیتمکده اولان سوز بفتحه
متغير اوله رق اولکی حالیله نسبت قبول
ایتمه جک بر شدت و مؤثریت کسب ایدر .
ناطقه صرف حسیات قلیه به تبعیله نحو
و منطق اصول و دائره‌سی چیکنیه برک مثلاً
اجزای کلامی آلت اوست ایدر ؛ بر جمله‌ی
دیکر بر جمله‌نک اورته سنه ، بر اداتی قاعدة
بولنی لازم کلن موقعه خلافی بر نقطه‌یه
آثار ؛ کیک کسیک عباره‌لر ، غرب بغرب
تعییر فیر لایر ؛ مبالغه‌لر ایدر ؛ کنایه لر
سویلر ؛ تشیبلر ، استعاره‌لر بیاوار ۰۰

، ایدی ، ای سوکیلی قاره ! [لسان
شعر] سرلو جه سیله باشلا دیغمز بر مصاحبه
بویله فیر طنه تصویر لرینه ، حسیات
تعییر لایرینه بوغوب چکیه جکمزه ، بو مقد .
مهلدن مطلقاً بر نتیجه تولیدینه غیرت
ایده جکمزه البته قاعده بیور سکر ،
دکلی ؟ او حالده بزه صور کرکه [لسان
شعر] ندر ؟

— [لسان شعر] لسان تحسیس لسان
روحدر . افاده منی روحزک تمایلات
بدای پرستانه و تهیجات حقایق جویانه سنه
تطبیق ایدر ، قلمزمی قلبیزه ربط ایلسک
لسان شعر ایله افاده مرام ایمش اولور ؛
سویلیدیکمز شیلر شعر اولسه بیله شاعرانه
اولور !

اوت ، ادبیات جدیده : «ذراندن شموسه
قدر هر کوزل شی شعر در ! » حقیقتی میدانه
قویدی ؛ ادبیات جدیده بمحققی آنک قدر
پارلاق آثار و امثال ایله اثباته موفق اولدیلر .
بونک ایچون نه یاپدیلر ؟ مناظر خلقت و
طیعتک نفس ناطقه‌لرینه بخش ایتدیکی تأثراً

حقیق و طبیعی بر صورته الواح تصویر لرینه
عکس ایتدیر مکه چالشیدلر ، چهره قدر ترده

نظر امعانلری قاماشدیران کوزل لکلارک
یور کلرنده حاصل ایدلیکی تحسیانی — اولدینی
کبی — تبلیغ وفاده‌یه آتشدیلر ؛ او سایده
موقع استفاده‌یه جدی و صمیعی بر قاج اثر
قوندی . او از اولر هانگلریدر وماهیت و
منزیتلری ندر ؟ بورالری تشرح و تصریحه
لزوم او لسه ده محل یوق . مقصود [لسان شعر] ک
ماهیت و منیتی تشرح و تصریح اولدینی جهله
تدقیقاتی هب او جهته سوق ایتمک ایسترز .
معلوم در که شعر بعض‌لر من طرفدن

الآن طرز خاص اخواص بلاعث عد ایدلک
ایستیلن نظمه منحصر و مفتر در کادر .
بناءً علیه لسان شعر دیندیکی زمان مطلقاً
کلام موزون آکلاشلمق افتضا ایمز . شو قدر که
وزنی سوزلر روحک هر درلو حرکات
و اهتزازاتی ممکن مرتبه اظهاره ؛ طیعتک
کوزل لکلاری ، غریلکلاری ، بیشانلق‌لقاری
— نثر نسبته دهازیاده موافقت و موافقته —

تقلید و اشعاره مستعد اولدینه هر قومک
ادبا و شعر ایشانه ایشید ، اک علوی ، اک
روحیور حس‌لری نظماً افاده ایتمشلر ؛ یعنی
اک کوزل شعر لری منظوم سویلمش‌لدر .
بونک ایچون [لسان شعر] تسمیه ایتمک ایست .
یکمز او طور بلاعثه اکشیله منظوماتده
صادف اولورز . افکار و حسیاتیزی نوع
و ماہیتلرینه ، رقت و یاشدتلرینه موافق اولق
اوژره آغر ویا خفیف ، بطي ویا سریع ،
اوژون ویا قیصه وزنلرله افاده ایده بیلک
فاده‌سی ده نظمک آیریجه بر منیتیدر .

بر نشیدده موضعه طیعته کوره
وزن اتخابی ، او زاندن بر قاچنک عینی
منظومده منج و تألفی و قابل تقطیع و تفریق
اولان وزنلرک بر ایکی بارچه یه آیریه رق
استعمالی کبی مسئله‌لر بوراده ذکره شایان
شیلر ایسده آنلردن دیکر بر مصـاصـجهـده
آیریجـه بـحـثـ اـیـتمـکـ دـهـ مـمـکـنـ اوـلدـینـ شـمـدـیـلـکـ
صرف نظر ایلیورز . یالکز ادبیاتن غایه
مرام سوزی مؤثر دوشورمک اولسنه نظر آ
[لسان شعر] ک ، تعییر آخره [شیوه شاعرانه]
نک بونده پک چوق دخلی اولدینی تکراره

غازینویه یرلشدم ، قهوه‌می اصهارلدم ،
سیغاره‌می تالندردم ، سیره باشلادم . انته
سزه بردہ اسکله منظره‌می .

قطار حاضر لغشیدی ، بیلت موقفه
توجه ایلدم . ایکی کون صکره عودت ایلد
جکم ایچون شمندو فریلئی عنیمت و عودت
المق استدم ، فیأت صوردم ، مأمور دیدی که
— ایکنچی موقع کیدوب کله یکرمی
غروش .
— فقط بن ایکی کون صکره دونه جکم .
— عنیمت و عودت بیاتی جاری الهمز .

سکر ، زیرا حکمی یکرمی درت ساعتدر .
— اویله ایسه یالکز عنیمت بیاتی
ویریکنر ، قاج غروش ؟
+ یکرمی بحق :

بوراده یالکشن اکلامد ظن ایلدم ،
حالوکه دکل ایمش . اوست مدانیه‌دن بروسویه
یالکز عنیمت یکرمی بحق و عودتیه برابر
یکرمی غروش ایمش ! شو معماں فیانک
حنده ذهن پک عاجز قالدی : کندی
کندیه کوله رک قطاره متوجه اویلم ، لوقو .
موتیف دومانی صاووریبور ایدی ، ذاتا

خارجدن بررسمنی آملق استدم ، بردرلو
کوکم راضی اولمدی ; زیرا او کوزم واپورک
منظرة خارجیه‌سی بویاسزلق و دقتسلک
یوزندن اوقدر فنا بر شکل آمش ایدی که
مکن دکل تعريف ایلیم ! تکنه سراپا دمیر
پاچی رنکی آمش ، اوته‌سی بربی لکلار
ایچنده ، هله کوبشته تریناتی اولان بیاض
بویاری صورمیکن : خلاصه واپورک کورو .
نشی کاشانک لطافته ، کیده جکمز یرک
شهرت حلاوتنه کوره پک فنا بر تضاد
تشکل ایلیور ایدی .

مردیوندن چیقدم ، عدم نظافت کمینک
ایچنده دخی حکمفرما ! اداره مخصوصه‌نک
بویابدہ جریدہ معتبره کر واسطه سیله نظر
دقی دعوت ایلارم .

کوکرته دولاشمغه باشلادم ، باقکز
ایکی یوجی والهانه ریختم اووزرنده کی جوش
و خروشی سیر ایلیور . نده طاتلی قونو .
شیورلر ؛ بزم کوچک ماکنه‌نک دوکنه‌سنه
دو قاندم .

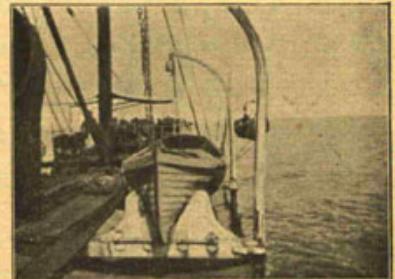
استانبول شهری پک او زاقده قالمش
ایدی ، مرمره‌نک را کد صولرینی یارارق
کیدیسورز . واپورک وسطنده دوردم ،
آرقه کوکرته اووزرندن تباعد ایلیدیکمز شهر
شهره دوغری باشغه باشلادم ؛ رسمنه شو
منظردی سزده کوریبور سکر .

بوز بروني دولاشدق ، دکزه دوغری
او زانش اولان مدانیه اسکله‌سنه واپور من
سنچاق طرفدن باغلاندی ، بزده اسکله‌هی
چیقدق ؛ هوا دها زیاده کسب لطافته
ایلمش ایدی ؛ اسکله‌نک اووزرنده هر کس
اشیاسنی نقل ایله . اسکله پاره‌سی تحصیله
مخصوص دمیر دولاب ایچنده گمکله
مشغول . بن چاچوچ اسکله باشندہ کی

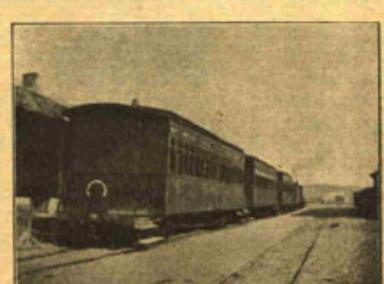

بروشه‌دن مصور مکتبوب LETTRE DE BROUSSE accompagnée de 7 instantanées

۱۴ مارت ۱۹۱۲
اوکون هوا نقدر کوزل ایدی ، موسم
شتانک تأثیرات بازده سندن بکی قورتلعش اولان
استانبول شهر شهیری صانکه متسماهه کولیور ،
دنیاده امثالی بولنیان بوغاز ایچنه دوغری
سوق اولان نظر بر برینک آغوش محبته
آتیلیر جهنسه ایکی ساحلک تشکل ایتدکاری
وضعیته حیران او لیور ایدی .

انتظام ولطافته لمانه بر بشقه رونق
ویرمش اولان ریختم کنارندهن بر صنداله
آنلادم . اشیام برشمسیه‌دن عبارت ایدی .
ها صحیح اوونتم ، جیمده دخی بر اوفاق
« پوکت قوداچ » وار ایدی : « پوکت
قوداچ » نامندن دخی اکلاشلیفی اوزره
جیمده کزه بیلیر ظریف بر فوطوغراف
ماکنه سیدر . طولی ۹ بحق عرضی ۷
ارتفاعی ۶ سانیمترودن عبارت ، عادتا
کوزلجه برسیغاره قوطوسی .
بنغازی واپوریه یاقلاشیور دق ، واپورک

[میخایل آریف پاشا حضرتارینک دائره حکومتده قرائت فرمان عالیشانلاری]

(ادرنه والی عالیسی سعادتلدار عارف پاشا حضرتارینک دائره حکومتده قرائت فرمان عالیشانلاری)

La lecture du Firman de S. Excellence Arif Pacha, le Gouverneur-Général d'Andrinople, d'après une phot. communiquée par notre correspondant.

تعريف سياحت! لكن بربیوک منزیتی وارکه اوده مصور اولیسیدر، طشرا دن معبر ثروت فتوهه ارسال ایدبلن مکاتیب آره سنده ایلک دفعه اوله رق برمصوري تقدیمه موفق اولنگاه افتخار ایلزم.

۰۰۰ ج

دشمنلر

صره هایون

عادات دیرینه سلطنت اولدینی اوزره بوسته مبارکه ده دخی شامشیریندن برالای والا ایله حرکت ایدن صره هایون میمنت مقرونک برقطنه رسمی درج ستون ایتمکله اعلان بختیاری ایلر ز. رسمیز محمل شریفی حامل اولان دوهی او طورمیش اوله رق از اهه ایلیور، اطرافده که ذوات صره هایون مأموریتی ایله ارکان ولايت چلیلیتی تشکیل ایلیورل. بوسته مبارکه ده صره هایون امانته تعین بیورلش اولان عطوفتلو جوادیک اوندی حضرتاری دخی بومیانده مشاهده اونقده در.

صره هایونک سقاریه واپوریله درسعا دتن حرکتی و بروته واورادن شامشیریه صورت موافقی اقدیمه غرنجه منزه بر تفصیل یازلشیدی.

اوزرنده کی یازی بی او قومله مشغول ایکن بردہ رسمی آلدقدن صوکر مشمعه اوکنده پرده آرقه سندہ خیالی بزلره یادکار برافش اولان قره کوزلک روحنه فاتحه اوقدوق.

چکرکه قریه سنبی جولانیز، اسکی قایلیجه ده استحمامیز ساعتی اونه کنیرمش ایدی، خداوندکار غازی حضرتارینک تربه منیفه لری باعچه سندہ بر از آرام ایله یور غونلاني چیقاردق، باعچه ده برو طرفدن صیحاق دیکر طرفدن صوّق صو جریان ایدن طریف

حوضک یاندہ، برو سه او وهمی سیر ایدرک سچیردیکمز زمان بزه پک طاتلی کلیدی. فقط روز کار صوّقجه اسدیکی ایچون مدت از امجزی تمدید قابل اوله مدی. ذاتا برو سه ده دخی دها زیاده قاله میوردق؛ ایرتی کون کلیدیکمز قطار بزی ینه مدانیه ایندیردی. بنغازی واپوری ده ساعت طقوزده استانبوله کنیردی. شمندوفر بوله براوا فاجق بورو- سنبی قوپاره رق بش دقیقه قدر توقف ایلمش ایدی که بونی ده پک بیوک بختیار لق صایدق. او بله ایا ساعتلره طاغ باشلنده لو قوموتیف تعمیراتی آزمی کور دلکیا؟

رسمنده سیر ایاپور سکز. تمام برساعت اوچ چاریک صوکره برو سه موقفنده ایدلک، برو سه او وهمی برشدن بر باشه قطع ایله رک کیدر کن مناظر طبیعیه مفتونانه باقیوردم. حالا سیر ایتدیکم لطافتک تأثیراتی فکر مده موجود ایدی. موقدن شهره کیدن یولی بر فیطونه قطع ایلیوردق. نه فنا شوسمه دائره بلدیه نک همتسرز لکنه حیفلنند؛ استانبولده کی بزم چاملیجه طریقی با خود قاضی کوی چارشوسنی آندریسور ایدی.

برو سده او طور دینم بر کونی خصوصی ایشاره مک رؤیتنه و چکرکه قدر برجولان اجراسنه حصر ایلدم، ظریف بـ لاندو طوتدق، چکرکه متوجه اولدق. بـ بـ مزده کیدن جاده پک کوزل ایدی، عـ بـ مزده حقیقتـ کوزل ایدی؛ کوچک ماـ کـ هـ مـ زـ کـ یـ اـ دـ کـ اـ رـ اـ اـ لـ کـ اـ هـ کـ نـ زـ وضع ایلدم، بـ لـ عـ مـ زـ دـ بـ کـ نـ دـ کـ زـ مـ ؟ چکرکه قریه سنه یاقلاشیر کـ عـ بـ هـ جـ بـ زـهـ دونـدـیـ :

— اشته قره کوزل قبری!

دیدی. حاجیوادک رفیق او لطفیه کـ قـ رـ کـ کـ کـ کـ سـ نـ کـ مـ اـ رـ اـ نـ کـ اـ سـ دـ کـ ؟

قسمی ده باش باشه ویرمش قوتوشیوردی . آرتق بوسفر صحیحاً Pegres لرک = خرسز لرک — مجعنده ایدم . بر کوشیه بزده چکلک او طوردق . بولندیغمز یرک التده کی طاش او جاغنده یانان آتشک صیجانی طویرانی معتدل بر درجه ده ایصیدیسور ، بناءً علیه صوقدن شکایت محل بر افیوردی . بوراده من دور Main d'or دینلیان یان کیجیلاردن طوتکزده Escorpe اس-میله یاد او لسان اکدهشتی جانیلره وارنجیه بقدر بولنیوردی . اصل تعجبی موجب اولان شی بونارک ارممنه یدی نهایت سکر یا شلر نده پژمرده قیافت اوافق چوچقلارک بولنیسی ایدی . ارقداشمه صوردم . بکاری که : « بونزه Moucherons دیرلر . بولله کوچک ایکن خرسز لغه الشدیرلیر ؛ بیودیکی زمان Rats اولوز و کندیلر ندن اصل بوقت استفاده ایدیلیر . » طبیعی بن « بیورسه راتون اولور » دن بر شی اکلاه مدینم ایچون استیضاح ایستدم . تکرار بکاری که « Frances و Caroubeur bourgeois استمنده بر طاق خرسز لر وارد . بونلر Vilbrequin دینلیان آتله قولری دله رک بودیکن صیغه حق قدر چوچقلاره ایچرویه قوبو ویرلر . ایشته بوجوچقلاره راتون دینلیر . بر کره چوچق مغازه دن ایچرویه کیردیتی یاهان ارقداشلریه قوی آچار و باخود الله کیردیکی اشیانی او دلیکن طیشاریه بر اقیر بولله جه برابر کنید کلری ال عربسته اشیانک هیسی بوكالدیلر رک کچ قالمش قومیسو نجی کی مال مسروق علناً سو قافلردن سکر و بکوتور برلر . »

ارقداشم بکا بو حکایلری اسکلا . تیوردی که او کمزدن غایله ایری و تعبیر عامیانه ایله الحق ظیپر دینکه شایان برسی کچدی . بونی کوریر کور من ارقداشم بته بکا توجیه کلام ایله : « شو کچنی کوریسور . میکن؟ بونلر Scionneurs دیرلر . کیچه لری باله روایال وقاریه دوتامیل طرق لرنده ، طار سو قافله ، ریختیم کنار لرنده طولا شیرلر . اللرنده بیلان بالینی دریسنده بر طور به

دخولنه سبیت ویریوردی . بناءً علیه محبدن چیقان شوکنج احتیاجات ضروریه . سفی تدارک ضمته برس مسلک جدی به ، بر صفتی ، بر تجارت سلوك دک بشقه سی اضرار و افایوانی اختیار ایدیبور و شوحالده دوام ایله هیچ نوعندن قوجه بر خرسزا ولوب میدانه چیقیور . هر سرقت ضرورت سوقیله واقع اولدیغنه اصلاً ذاہب اولما ملیسدر . حتی فرانزلر Généreus comme un voleur = بر خرسز کی سیخی) دیرلر . بر خرسزک نفسی تهلککیه الفا ایدرک چالدیغی پاره بی ارقداشلریه بر کیجده میخانه دن میخانه بده طولا شمع صورتیه صرف و استهلاک ایستدیکی نوادردن دکادر . بحالات او کنی بر درجه بقدر المی ایچون حکومت بعض تدابیر جدیه بثبت ایتش : مثلاً خلقت همین احتیاجی ضمته برجوی زمانه ببری بحث ایستدیکم و سائط متوعیه مراجعت ایلمش ، ایشتر عمله نک او کنیه دوشهرک کندیلرینه ایش بولمش ؛ جبسخانه لردہ تأسیس ایستدیکی مکمل کتبیحانه لردہ وضع ایستدیکی کتابلر و تعین ایلدیکی واعظ و ناخبار واسطه سیله انسانیه برشبه ، بر عار اولان بور حركات سفیانه نک بل اشنع بولندیغی ذهنلرینه صوقة چالشم شدر والا آنده چالیشیور .

ایشته قوه مفکرهم بو کی شیله مشغول او لدیغی ایچون پارسک طیشاریسنه چیقدیغمزک فرقنه بیله او له مدم . باصیق باصیق اولردن ، کنکلری قمالی دکانلردن بشقه برشی کورولیور وله هیچ کیمسه به تصادف او لنه میوردی . بر خیلی دها بوریدک : ساعته باقدم . اکون بر بخنی کچمش ، نصف الایله یاقلاشمش ایدی . اطرافی الحق بر دیواره محاط بر قودن ایچری به کیردک . ایدیناق یو قسه ده باصدیغمزیرلر کوریلیوردی . براز ایلریده دهشتی بر کوپک بزی قارشیладی . بیانجی اولدیغمزی اکلامش بولنلی که قیامت تویا . ریوردی . بزایسه هیچ الدیرمدهن او کندن کچدک . قراکلچ ایچنده بر چوچ آدمار کوریسوردم . چوچی یانش او بیبور ، بر

قرائت فرمان عالیشان

ادرنه ولايت جلیله نه اصاله تعین بیوریلان سعادتو عارف پاشا حضر تارینک قرائت فرمان عالیشانلرینی ارائه ایدن بر قطعه رسم ادرنه مخبر مخصوص مز طرفدن کوندرلش اولمله حک ایتدیریلوب درج ایدلی . فرمان عالیشانک قرائته عائد تفصیلات مخبر مزدن وارد اولوب چن هفته نسخه سنک قسم سیاسته قویلان مکتوبده بر تفصیل یازلش اولدیغندن بوراده تکراره حاجت کورولمه مشدر .

یارس خابر مزده مکتب مخصوص

[اولکی آنده رن مابعد]

۱ نیسان سنه ۱۳۱۲

هم بوریسور ، همده دوشونیسوردم . مر کنر مدنیتده بولنوبده بته وجودلری بی بشره ایقاع ضروردن بشقه برشیه یارامیان بر طاق جانورلری شو حاله سوق ایدن عجیا ضرور تمیدر ؟ دیه کندي کنديمه سوردم . فقط بنه کندي کنديمه : « خیر ضرورت دکل جهالت ، سوء الفت ، طرز معیشتدر » دیدم . زیرا کنجلکنده ایقاع ایتدیکی جرم قلاماش ، قارشیدیر مدق جیب برآشامش ، بوجهله پارس جبسخانه لرینک ، هیسنده ایقای نام ایتش برشیرک سنه شیخو ختنده ، کنهنلری کی آوانده طریق تجارت سلوك ایتش بولندیغی کوزلرمه کورمشدم . اساساً فرانسه مؤلقین مشهوره سنک اخلاق او زرینه یازدقلری اثرلرده بوفکری تصدق ایدیسور لردی ؛ نقصانی تربیه و معلومات ایله قومار ، عشرت ، قادرین کی انسانلر دشمن اولان استلالر تبدیل معیشت و اخلاق ایچون باشیجه سبیلر اولدیغی بو انارده صراحةً بیان اولنیوردی . فامیلیاسی یانشدن اوفق بر سبیله قوغلمش بر چوچ آج قالوب بقال دکاشدن آشیردیغی ایکی قیر منی يومورطه یوزندن حبسه طیقیلیور واوراده بولندیغی مدت کوروشیدیکی آدمدردن ایشتدیکی سوزلر عقلانی فکرینی نارومار ایله بوجعیته

طاف وقوفات تاریخیه و هجرتار و مخاربلره توافق ایدیسور . اک یک نسق لانی آلسق ینه بولیه مختلف عنصر لردن مرکب اولدوغنی اکلارز . فقط لسانلرک یکنسق اولمی یعنی اجنبی کله لری بخسمه مهی مخاربات متواهیه متعاقب اولان سکونت مدنیه ایله مترافق اولویور . مخاربه و مناسبات مختلفه هنگامنده ایسه لسانلرک افاظی بربرینه انتقال ایدیسور . بناءً علیه یکنسق ظن اولان اسکی ترکجه منی ده مطالعه ایته ک اونک ده بسیط اولدوغی و فقط اکا داخل اولان کلات اجنبیه نک (نمث) ایده جک قدر وقت بولش اکلارز . ظن ایدرسه بول اولویور بو ملاحظانمدن سکره اسمازدن اجنبی کله لری دفع و طرد ایتمک ایله لسانزی اصلاح ایتمک قیدنه بولونانلر آز اولوره [۱] هله بولیه بر فکری بانا اسناد ایدنلر هیچ بولونیز . (اوحالده لسانک اصلاحه همت ایتمک عبشه اشتغال ایتمک اولویور ، ها ؟) دینلریه : « بالعکس هر کس بو کاچالش میلدره ； فقط ظن اولندوغنی کبی دکل (غلط مشهور) لری لا یقیله نظر مطالعه دن کچیروب تأسیس و قبول ایتمکله و مثلاً (نایین) یرینه (نایین) ، (دستکاه) یرینه (ترکاج) الخ الخ دیمکه (فقط یواش یواش ; چونکه هنوز غاطنی قبول ایدمه حکمکز کله لرده وار !) اجنبی کله لری بخسمه مکحالش میلدره . ۲ دیرم : لانی اصلاح ایتمکده اسانلرک دخلی یوق دکل وارد . لکن لسانک طبیعی اولان خصوصاننده دکل شیمیدیلک قبول اونوش اولان اصلاحاتنده دخلی وارد . ا وقدر . یوقه بر کله بی هیچ یوقدن ایجاد ایتمک ، با خود ملیوناره کتینک آغزینه دو شمش بر کله بی دفع و طرد ایتمک کیمسه مک خرجی و میلکده حدی دکلدار .

[۱] ختمیه بوله بول ظن سرمهکه اولدوغن و فکری لا یقیله اکلام قیزین ختمده ویرلن حکملدن حظ ایتسیکم ایچین بوجملری صیقه شدربورب بوله بول ظن فارمی برو تسو تو ایکه مجبوریت کوردم .

اویلهیا شو قیاقنده بزرگین مشتری الماسجی دکانندن ایچری به کیرسه طبیعی دکان صابی شبهه به دوشمز . حالبوکه زوالی آذمغز شو نقاب وقت التده کزله من شیخنک اک مشهور برخرسز اولدیغندن بخبردر . باقکن سزه حکایه ایده . اکتیا بو carreleur ضعف بصره مبتلادرلر . دها یا پامامش الماس پارچملری معاینه ایچون اوقدر یاقلاشیرلرکه عادتا بوروندری الماسله تماس ایدر واشته شو تماس و قوع بولور بولاز برومنده یا پیشیق اولان ضمع طاشلردن برداشی طباق ایچندن فالدیریورر : اکلا . بیور میسکنر حیله بی ؟ ینه بولیه مکلف کینمش برموسیو سزک اجنبی اولدیغکزی آکلار . اوقاق بر بناهه دن استفاده ایله چار . چابوک سزکله معارفه پیدا ایدر ؛ دوست اولور . نهایت بر ساعت سکره چزو دانکزی الکزدن الیده سزک اصلا خبرکز بیله اولماز . بوکا Vol à l'américaine نه حاجت هر وقت غرته لرده صورتله یا بولدوغی او قو بورسکز . اصل خرسز بولنار در . یو قه شو قارشیده او طوران Roulotiers لر نه فرانکرک . اشیا یوکای بر عربه دن عربه جینک مشغول از لدیغی بزرگانده ایکی با کت اشیره جقده ایتمک اوله حق ؟ حالبوکه دیکلری ثروت صاحبی اولویورلر . اتلری وار . عربلری وار . خصوصی او تلارده او طویورلر . حتی mimi Lepreuil اسمنده بر خرسز هر آی اون پیک فرانقی کوچ بکنیر ایتش . توفیق و حبس اولدیغی زمان یا لکن قره دی ایونه با لقہ سنه یدیسوز اللی بیک فرانقی چیدیغی سو بولیورلر دی ! دیه حکایه سنه دوام ایدیسوردی . کرک شور و ایات و کرک موقف و خامتی ذهنی آلت اوست ایدیسوردی . ایشتدیکم شیلره ایتیمه جغکلیوری .

[مابعدی کابور]

مبحث لساندن

مابعد و ختام
کله لر بوجنسدن اولدوغنی حالده قواعد
صرفیه و نحویه سی جرمان قالشدیر .
بوکله لرک انکلیزجه به انتقالی ده تمامآ بر

واردر . بو طور بنه ایچنه سیم صیق قوم طول دیریز لر . تی ساترودن ، بالودن چیقتی ، بناءً علیه کچ قالمش ریسی بولنجه هیچ خبری اولمی قیزین بومده شن سلاحله بینه اوره زرق یزه سرر لر ؛ او آزه لق پیدا اولان ایکی کیشی ده سرعتله جبلی خی صویوب سا و و شور لر . بچاره یولجی ایلدیغی زمان کندیسی یا لکن برایچ طونیله بولور . بونلر بر شی دکل ؛ دها دهشتیلی سی Ecorpes لردر . بونلر ایچون اولدیرمه دن صویق عادت دکلدر . کندیلرینه [J'ai buté un pante] = بر آدم اوله ردم] دیمک [بر بار داق صوایحمد] دیمکدن دها قولای کلیر . جنایت محکمه سنه بومده شن جانیلرک محکمه سی دیکله . که هر کس کیدر ؛ بنده بر کون تصادفاً اوراده بولن شدم : بونلر دن بریسی هر اقتضام فلان سکوهه دن چیقوب فلاں بولده دوام ایدن زنکین سهیلی بریسی صویقه قرار ویرر . یولنی بکله مکه کیدر کن ایکی ارقداشنراست کلیر . زده بی کیدیسوردی ؛ دیلر : مقصدهن ساقلاماز سویلر . دیکلری ده هایدی اویله ایسه سکا یار دیم ایدم دیرلر . نهایت و قوته کتیر دکلری جنایته هیسی جردن تو قیف او لئورلر . شمدی محکمه ریسی دیکلریه صوریسوردی که : مادام مقتولی سز اصلا طانیاز منسکز ، حتی مال مسروقدن حصه المغه نیتکز بیله یوقش ؛ اوحالده نه دن بو جنایتی ارتکاب ایتدیکز ؟ جانینک بری شو سواله نه جواب ویرسه بکنیر سکن ؟ اللرخی جنه صوقدی ده غایت . اکن بر طوره « ای ، ریس افندی ، ارقداش خاطری خی اونو دیکزیم ؟ » دیمسونی ؟ افکار عمومیه بوجانلی جنوارک علیه سنه اوقدر غلایانه کشیدی که محکمه ده بولنارک هان هیسی کیوینه ایدلیکی زمان روکن میداننده ایدیلر . مدت اقامه کن اتداد ایتدیکه باقکن شو ملکتده نه لر کوره جک ، نهلر ایشیده جکسکن . باشنده یوکل شابهه ، ارقه سنه سیاه ردانقوت ، النده حاو آنه سیغاره سیله بولو اولر اوز زنده طولاشان زنکین طوری موسیلرک هیسی ناموسلودر ظن ایمکن . زیرا carreleur دینلن الماس خرسز لری طبق بوقیاقنده کز رلر .

بر زمان فکر می شور ایتدی ،
بر زمان کوکله تائیر ایتدی ،
بر زمان عمر می تسخیر ایتدی ،
شمدى آمالی آمش کیدیور !

شوق مستقبله طالش کیدیور .
یونه قلبی آسم بیله بن ،
انی ده چکنمه راضیدر !
اتی پران او لیور شوقدن .

وداع

کیدیور، کوکلی چالش کیدیور؛
عشقمنز کندیسنه ماضیدر !

موعد تلاقيده

ایتدی شیای سرخ ایله برتاب معتمد
قدغور اوچاقدن اول کل سینه انگاس !
اخطار یار ایدنجه پوشیر شترین نماس ز
حالاده گلادی ۱۰۰ دیدی اول حسن ساره دل :
ایتدی کنار پشتم ملوانده انگسار
برتازه شاهدانه بلور اشغال !
جناب شهاب الدین

کيتدی، کوكم ابدآ قالدی غربب :
بی وفا ! عمرمی ایتدی تخریب !
صوک نکاهم سیله ایخز تعقب ،
آه کیمدن ایدم استمداد ؟
کیتسون آرتق، فقط اللهم سن
آنی حفظ ایت بتون آفتاردن !
ع . نادر

— توفیق فکرت بکه —
کلش بوجای روشن پاکیزه هیته
دلستق انتظار ایدی پرخسته غرام :
وضم ایک اوژه قلبی رویای وصلنه
پکاردي جانتکارنی ، پکاردي بودام !

آرتق بواشیقه ، بوساغات حسره
چکمهک دولدمی سینه منی برمسایه پکام ;
بی تاب و ناتکیب اولدرق باقدی ساعته :
«ساعت طقوز یېچ ۱۰۰» دیه رک ایدمی قیام !

کیدیسور، کيتدی دریغا فریاد ...
بنی اولدرمدی بخت ناساز .
«بکا امداد ایدک امداد امداد !
آجیک حالمه طاغلر دره لر ،
ایکلهیک ، اغلایک آواز آواز !
چاغرک سودیکمی مشجره لر ...

بن نیم ؟ بر سملک اکانجه ...
او نهدر ؟ عمر مؤبد بخجه !

کیتمه ، بک نشتملی یردریمن :
ایلر ز قوشلر مزله صحبت ،
قوزوچقلارده اولور همسر من ،
کز مرک جولار ایله محراجی ،
کورورز عالی جنت جنت ;
دیکلر ز منمه سودای .

کیتمه ده — مست فیوض سودا ،
ایدیم قلبکی مشحون صفا .
باز اصرار ایدیسیور سهک حتی
[صوص ! صاقین دیگله مسون مادر من .]
سکا بر بوسه جک احسان ایدرم ،
ابدا روحت خندان ایدرم !

کیدیسور ، پیشه نهر اقبال
سر و سینه نی صاحچش ... کیدیسور :
مبسم حوری امید و خیال ،
— کورونوب حشمنه تابنده عذار —
اکا آغوشنی آچش ... کیدیسور !
نه بر اقدی ؟ .. او صانلمش بربار !
کورونن صبح جناندن پارلاق ،
قالان انسان کی طوکمش طوبراق !
کورونن چهره خندان شفق ،
قالان اقشامده کی نانده مآل !
نظر روح دوزکن ملکه ،
کیم باقار رونقی اوچش چیچک ؟!

کیتمه الله ایچون ای روح اهل ،
بر نفس جک دها طور سودی محکم !
چوکیور سینه من کابوس اجل .
قیرمه کلیه جکسک بی شک ،
باری تابوتی قالدیر ملکم !
دوشکه جسم آغر کلز پک ،
کیتمه اطوار که حیران او لمیم ،
با قیم چهره که کریان او لمیم ;
کیتمه ، کیتمه سکا قربان او لمیم !
عمرمک نشئی کیتسون ، سن کل ...
کل ده پایکده پریشان یاهیم ،
قویاروب قلبی صوکره آتیم .

موعد تلاقيده

ایتدی شیای سرخ ایله برتاب معتمد
قدغور اوچاقدن اول کل سینه انگاس !
اخطار یار ایدنجه پوشیر شترین نماس ز
حالاده گلادی ۱۰۰ دیدی اول حسن ساره دل :
ایتدی کنار پشتم ملوانده انگسار
برتازه شاهدانه بلور اشغال !
جناب شهاب الدین

کيتدی، کوكم ابدآ قالدی غربب :
بی وفا ! عمرمی ایتدی تخریب !
صوک نکاهم سیله ایخز تعقب ،
آه کیمدن ایدم استمداد ؟
کیتسون آرتق، فقط اللهم سن
آنی حفظ ایت بتون آفتاردن !
ع . نادر

— توفیق فکرت بکه —
کلش بوجای روشن پاکیزه هیته
دلستق انتظار ایدی پرخسته غرام :
وضم ایک اوژه قلبی رویای وصلنه
پکاردي جانتکارنی ، پکاردي بودام !

آرتق بواشیقه ، بوساغات حسره
چکمهک دولدمی سینه منی برمسایه پکام ;
بی تاب و ناتکیب اولدرق باقدی ساعته :
«ساعت طقوز یېچ ۱۰۰» دیه رک ایدمی قیام !

کیدیسور، کيتدی دریغا فریاد ...
بنی اولدرمدی بخت ناساز .
«بکا امداد ایدک امداد امداد !
آجیک حالمه طاغلر دره لر ،
ایکلهیک ، اغلایک آواز آواز !
چاغرک سودیکمی مشجره لر ...

بن نیم ؟ بر سملک اکانجه ...
او نهدر ؟ عمر مؤبد بخجه !

کیتمه ، بک نشتملی یردیر من :
ایلر ز قوشلر مزله صحبت ،
قوزوچقلارده اولور همسر من ،
کز مرک جولار ایله محراجی ،
کورورز عالی جنت جنت ;
دیکلر ز منمه سودای .

کیتمه ده — مست فیوض سودا ،
ایدیم قلبکی مشحون صفا .
باز اصرار ایدیسیور سهک حتی
[صوص ! صاقین دیگله مسون مادر من .]
سکا بر بوسه جک احسان ایدرم ،
ابدا روحت خندان ایدرم !

کیدیسور ، پیشه نهر اقبال
سر و سینه نی صاحچش ... کیدیسور :
مبسم حوری امید و خیال ،
— کورونوب حشمنه تابنده عذار —
اکا آغوشنی آچش ... کیدیسور !
نه بر اقدی ؟ .. او صانلمش بربار !
کورونن صبح جناندن پارلاق ،
قالان انسان کی طوکمش طوبراق !
کورونن چهره خندان شفق ،
قالان اقشامده کی نانده مآل !
نظر روح دوزکن ملکه ،
کیم باقار رونقی اوچش چیچک ؟!

کیتمه الله ایچون ای روح اهل ،
بر نفس جک دها طور سودی محکم !
چوکیور سینه من کابوس اجل .
قیرمه کلیه جکسک بی شک ،
باری تابوتی قالدیر ملکم !
دوشکه جسم آغر کلز پک ،
کیتمه اطوار که حیران او لمیم ،
با قیم چهره که کریان او لمیم ;
کیتمه ، کیتمه سکا قربان او لمیم !
عمرمک نشئی کیتسون ، سن کل ...
کل ده پایکده پریشان یاهیم ،
قویاروب قلبی صوکره آتیم .

سقانه‌ال کونوسما ! « دیه دیوانک غزلیات
قعنی ده چاقی چاقی سکوب شرقیانه گلدن
اول نظرینک اوغرادنی ترکیب پند
ایخنده‌کی :

« نظر ایت حال پریشانه برکره بزم
» یتایور نار فرا فکله سرایا بدنم »

بینی یاسابلوهه شایان قبول کوردی .
ایخنی بونده‌ده ساتنیمه دن آز بوقدی . ینه
او ترکیب بندک ایکنجه بندنده الفاظی
مانوس بولینی ایخون خوشا لانه رق او قودینی :

« آه و فرباد و نیازم اثر ایخزی سکا
» کوشکه کیرمدى هجع ایلیدیم آه و بکاه
بینتک مصراع نایسنده [آه] دن
صکره کلان [بکا] نک معنا-نی [ردحاوز] دن
صوروب اوکرندکدن صکره شاعرک و قیله
اویله اغلا بوب صیزلامی کوچوک چاملیجه‌نک
هانکی کوشکی ایخون واقع اولدینی مراق
ایستدی . چونکه یوقاریده کین « چاملیجه
صفیر » دن طولانی بو شعرده بخت اولان
کوشکه ینه کوچوک چاملیجه‌ده او له جفته
ذاهبان او لشیدی . مع ما فیه شعری اساساً
بکشیدی . بونده ایسه حق واردی . برآدم
معشو قسنک کوشکی اطرافنده طولا شیرکن
بالطبع محسن انه صوپیر لر ایده بیلر سده
تا کوشک ایخنده کیله ایشیدیر نجیه قدر
اغلامه‌نک نه منا-نی وار ..

الحاصل [ترکیب بند] دن چوقاق بر
شی اکلاشله‌مدی . ای تعقیب ایدن [سوواق
سبورکه‌ی] ایسه ذاتا معلوم . بو صحیه‌مل
چورلدی .. شرقیانه گلندی .

واصفک شر قیچیلقدمکی مهارتنه دار
به روز بکجه اسکیدنبری قولاق طولغونانی
واردی . بو قسمده کوزل کوزل شانسرمه لر
بو له جفنه امید ایدرک صحیه‌ملی سوزمک
باشладی . دها باش طرفانه کوردیکی :

مذکور پیانفوک کشیده‌سننه مایسک اون
ایچجه کوفی باشلاقن مقرب او اوب مایسک
یکرمی سکرنه قدر دوام ایده جلت ویکرمی بش
بیک کنی آنی مبلیون فرانق فرانه‌جقدر .

پنجمه سر کیمی

قریباً کشاد اولنه‌جق اولان پیشه سر کیمنده
اجرا فنه‌جق شنلکلر ش پروغرای بوکره نشر
ایدلش و بروجه آنی در بی مناسب کورلشد :
مایسک ۲ نجی کوفی سر کی کشاد اولنه‌جقدر .
مایسک ۳ نجی کوفی ایه طور فرانسوا
ژوزف حضرتی دنی حاضر اولدفلری حاده
ماتیاس کایسنسنده بر تشكیر دعا ع او قوه‌جقدر .
مایسک ۴ نجی کوفی پتون بیمارستان کلیسا -
نرنه مامورین حکومت حاضر اولدینی حاده بر
تشکر دعای او قوه‌جقدر .

مایسک ۵ نجی کوندن اون بشپیه کوننه
قدر بمحال اداره و بلدیه‌نک و سائز جمهیانک
اجتماعات هم‌ویمه‌ی می ویاترو شنلکلری و قوع
بو له جقدر .

جزیرانک ۶ نجی کوفی قرالاق آرم‌می
تشهیر اولنه‌جقدر .

جزیرانک ۷ نجی کوفی بودا پیشه‌ده یک قرال
سرابک وضع اساس رسی اجرا اولنه‌جقدر .
جزیرانک ۸ نجی کوفی هیئت حکام ایله
بلدیه معمولی فرال حضرتیه عموم اهالی
نامنه ییان تشکر ایده جکلدر . ینه اوکون
مجنس مبعونان واعیان محدداً عقد اجتماع ابدوب
بو اجتاعده سرکیمک قانون لا بحمسی قبون ابد -
با هجت و بعده یک پار ۱۱ تو دائره‌ستک رسم کشادی
اجرا فنه‌جقدر .

جزیرانک ۹ نجی کوفی (پوستاشر) اووا-نده
برنس آرباد ابله سائز بیمار روسانک فرالاق
فانونی ایلک دفعه مذاکره ایدلکلرینه نشانه
او له رق موی البه برنسک نامنه رکز ایدلش
اولان بر هیکلک رسم کشادی اجرا اولنه‌جنه کی
تشبن اولان اون سکرنه قدر موافق مخلقه‌ده
رکز او نهش اولان هیکلک رسم کشادی ده
اجرا اولنه‌جقدر .

آغستو-سل ۲۰ نجی کوفی پیشنهده (سنت
ایلن) هیکلنه وضع اساس رسی ، ۲۳ نجی

کوفی یک عدایه دائره‌ستک رسم کشادی ، ایلوک
برندن بشنه قدر بشن بوز مکاتب ایتدائیه‌نک ،

ایلوک آنیسنده (قاسا) نام موافعه‌کی هیکلک
رسم کشادی ، ایلوک اون اوچنده (پرسبورغ)

شهر نده ماری تر ز هیکلنه رسم کشادی ،
ایلوک ۲۰ نجی کوفی خرواستانه زیونی
نام محلده برنس آرباد نامنه رکز اولان

هیکلک ، ایلوک ۲۷ نجی کوفی طونه نه نده
دمیر قیو قنالک رسم کشادی ، تشنین اولان

۴ نجی کوفی پیشنهده فرانسوا ژوزف کوپریستک
واون برندن یک صنایع موزه‌ستک رسم کشادی

اجرا اولنوب تشنین اولان اوتوز برندن دخی
سرکینک رسم افتتاحی اجرا فنه‌جقدر .

حاصلاقی سرکینک مصارف و اقمه‌سننه

قرشیلی اولق اوزره برده بیوک پیانقو ترتیب

ایدلشدر .

حکیمه سر کیمی

تصویر ملی کماله
محرری :

رها فارزاده محمود اکرم

[۲۵۸ نجی نور و دنی مابعد]

- ۹ -

نه چاره که قبو ایخنه بعید او میان کوچوک
چاملیجه‌نک ده . قدر بی‌سیوره لری قوجه‌شاعر
چیچه یاز دیفندن هر روز بک بو نلری اکلاهه .
میوردی . تواریخ طائفی ده چکمک لازم
کلادی . کلادی . غزلیاتده براز کوز
کزدیرلادی .

غزلیاتک بر نجیسنده کی :

« بوس لعلکله چیقار اوچه نوای عاشقان
ای بت خواننده معجون صدا افزا بوا
بینتک مصراع نایسنده بروز بک
او قومه اوغر اشیرکن یوزنی بک فنا
بورشیدری سوردی .

« ای بت ! ... »

« نه دیمک او له حق صانکه . . . بولیه
چرکن لقردیلری نیخون بیوززی به صوقالی ؟ .
« صاف بک حق وار : ترکجه‌ده بیوززی
یوقدر . . . ترکارده شاعر او له من . . .
دیمیوره‌یدی ؟ . . . ایل آرم زوره ! » دیسوب
طوریرکن ایکنجه غزلده کی :

« بن کسآ کس ویره‌نم سا که جواب اول شو خل
« کلادی خطرنخی بربه صور صوره بکا »
بینتده [ببر] ی ده کورنجه پتون
پتون شوق قاجه‌رق : « کل هنیز ؟ . . . کل .

رفنک دیکر بو شرقینک او زرینه قوئیله جق
یرده بوكا قو نلسنده و قرعده بو رفق
چیقمسنده و منزك نازك پارماگي اوینامش
بولندیغنه قطعیه حکم ایدرك وبو تصادف
حصول امل حقنده بر بوده او کوره مایه رق
شرقیدن يالکز ایکی قویله سنسی دیکر بر
یار فرمد کاغنده بارزدی . محبتمامه لفایتدی .
مكتوبک ظرفی قبادی . او زرنی (M.B.)
ابنیبال لرینی کوسترتالون مهرایله مهرلدي .
کله جلت جمعه یه قدر قالق اوزره [یازخانه] سنک
کوزنیه بر اقدی . بو ارالق بر دها ساعته
باقدی . ساعت اون بره چاریک او لدیغنه
کوستریوردی .
— میشل ..
— موسیو ! ..
— عربهم ! ..
— حاضر افندم !

اوت ! بک افندینک بدمدار آمه .
و در انوردن هچ بر کون کری قالمدیغنه و بر
کره « ماورواتور ! » دیوبده « مُلُّیت »
جوایی المزسه جانی صیقلدیغنه میشل بالخبر به
بیلدیکنندن عربی حاضر لامسنه ساعت
او زنبری قوشبه سویله من . . قوشده
قیر بارکیرلری قوشوب عربینی کوشک
قوسنک اوکنه کتیره رک بک افندینک
ورودنیه متظر آسته مکده بولعنی ایدی .
بروز بک همان فسی کیدی . بر فرنک
سیغاره می یاقه رق دودا قلرینه قیصدیردی .
باستو تی الدی . اشاغی به ایندی . عرب سنه
چیقدی . تریبلری در دست ایتدی . قوشده
یونیه کیدی او توردی . غیررور ! ..

۱۰

بروز بک محبتمامی ایستدیکی کی
یازمغه و بانه و منزك انخابیله کوزلاردن
کوزل . . ایستدیکنندن اعلا ایکی قویله ده
قویغه موفق او لدیچجون بک بختیار . .
آشیری مسرور ایدی .

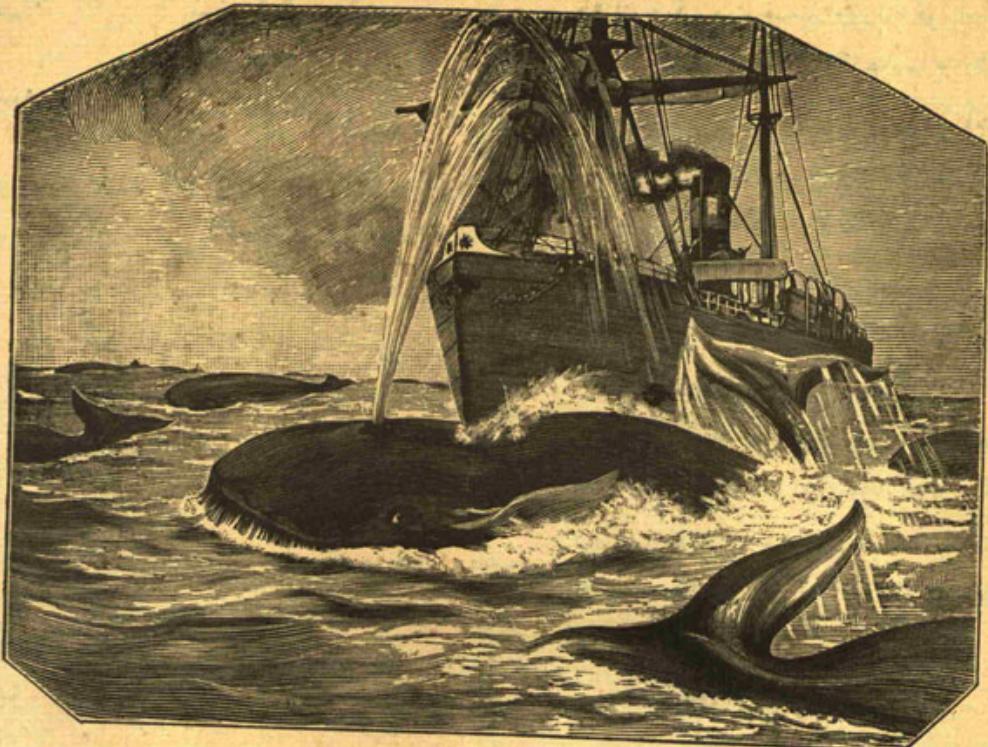
« عشقی کوکله نهاندر
بو نججه دم بو شجه زماندر »
شرقیسی ایدی . حال بوكه بو شرقی بی
بروز بک بکنک شویله طور سون حق
کورمامش .. او قوما مشدی بیله . بناء علیه
بونده برسهو اوله جغی دوشوندی . سهولک
منشانی ده میدانه چیقا ردی : مکر بک
افندی دیوانک او صحیفه سنده مندرج ایکی
شرقیدن بر نجیسی رقلیه جق ایکن محله به
ایکنچیسی رقله مش ایش . فقط قرعه
ایکنچیسیه چیقدیغنه ایچون بونی بر دنبره
کری چویرمک استدی . او زمان شرقی بی
دقنه او قودی معنایی اکلامه چالشدی .
اولا [بر سیه] [کلمه لری] [مرنیه]
وزنده و بر کله دن عبارت اولق اوزره
او قومش ایدی . بو زنده او قویشه کوره
کله فرانسزجه بکزیور ایسنه شاعر
واصفک فرانسزجه بیلدیکی ایشتامش
او لدیغنه دن بنه ترکجه او لمیدر دیه لغات
عنایه ده ارادی ایسده بوله میجه بور سو
فرانسزجه اوله جغه حکم ایدرك [سیانکی] به
مرا جمعت ایتدی . او رادمده او بله بر لغت
بوله مدنی . فقط کله نک معنایی فسا بر شی
او لسه شاعرک بونی ش مرنده استعمال
ایمیه جکنه — حقنده یاریم ساعت دنبری پیدا
ایستدیکی حسن ظنه بناء — قائل او لدی و کله بی
او بله جه قبول ایتدی . ثانیا جیم عربی
ایله [جرده] او قودیغنه چرده کله سنک
معنایی حقنده تکرار [ردحاوز] جنابری
اسخواب ایدی . ردحاوز [چرده] ایچون :
« صاری رنک آت که قوله دن آجیقدر »
دیدی . بروز بک [صاری] سوزنی
ایشیدنجه ال ت طرفه دکی [آت .. قوله ..]
لغظلاری نظر دقه المقصزین « بس بالی بو
شرق بر کنج بلوه ایچون یالتش » دیبرک
صاریشین خانه تقدیم او لفق ایچون الا
موافق شرقینک بنه باوله جغه و (7)

« ساکه کیم دی بر سؤال عیب او مسوون نامک نه در؟ »
—
« ساکبیق صیق با قوب زورایله کوکم بتلا ایتمد »
—
« سر شک چشمک باق فرق و ارمی چا غلیانلردن »
—
« مو مارله ارار یانغه بروانه بوناری »
—
« بنم سنسین کم ای غجه ف سویله سنک کیدرو؟ »
—
« کلسن سکا کولک یار اشور سن کول افندم »
—
« باز کلادی بهار اولدی آجل کل کپی سنده »
نقراتلری حاوی شرقیلری ممکن
صرتبه او قویه بیلوب معنالرینه ده یاری بمحق
اشنا چیچجه « ایشته ترکارک بـ ایـهـسـی ! .
ایشته شهرتـه لـایـقـ تـکـ شـاعـرـ ! . تـکـ
شرـقـیـجـیـ ! . لـوسـلـ بـرـوـتـ ! .. دـیـرـکـ شـاعـرـکـ
روحـ آـوـدـهـنـهـ هـیـانـلـرـ وـرـهـ جـلـ صـورـتـهـ
الـتفـاتـلـرـ بـذـلـ اـتـکـ باـشـلـادـیـ . اـشـاـغـیـلـوـهـ
طـوـغـرـیـ اـیـنـدـجـکـهـ قـیـصـهـ وـزـنـیـ .. سـادـهـ عـبـارـهـ ..
کـالـیـ مـلـلـیـ بـرـجـوقـ شـرقـیـلـرـ اوـقـیـلـوبـ معـنـالـرـیـ دـهـ
مـهـمـاـ اـمـکـنـ اـکـلـادـقـهـ « آـهـ ! ~هـ کـوـزـلـ ! ..
نـهـ لـطـیـفـ ! .. نـهـ قـدـرـ اـمـبـرـتـلـ ! .. نـهـ قـدـرـ
ـتـانـیـ ! .. دـیـهـ هـرـیـنـیـ بشـقـهـ بشـقـهـ بـکـنـیـ
وـبـونـلـکـ اـیـجـنـدـنـ هـانـکـیـسـنـیـ اللـحـقـیـ بـیـلـهـ مـزـدـیـ ..
نـهـایـتـ دـیـوانـکـ اـیـجـنـدـهـ اـکـ چـوـقـ بـکـنـدـیـکـیـ
سـکـرـ شـرقـینـکـ اوـزـلـرـینـهـ فـرـنـکـ قـلـیـلـهـ
« اوـدـهـ .. وـوـ .. زـرـوـ .. قـازـ .. » دـیـهـ
نوـسـوـلـ اـنـدـیـ .. بوـ نـوـسـوـلـیـ بـرـ کـاغـدـ
پـارـجـهـ سـهـ بـارـزـدـیـ . کـاغـدـلـرـیـ یـارـمـقـلـرـیـ اـرـهـ سـنـدـهـ
بـوـوارـلـادـیـ .. مـاـصـهـنـکـ اوـزـرـیـشـهـ قـوـیـدـیـ ..
کـوـزـلـرـیـ قـبـادـیـ .. کـاغـدـ بـارـجـهـلـرـیـ اـیـجـنـدـنـ بـرـ
دانـهـ سـنـیـ الدـیـ اـچـدـیـ .. قـرـعـهـ چـیـقـهـ چـیـقـهـ
(7) نـوـسـوـیـهـ چـیـقـدـیـ .. بـوـ نـوـسـوـیـ حـاوـیـ
شـرقـ دـهـ :

« بر سیه چرده جواندر
« حـسـنـیـ مـتـازـ جـهـانـدـرـ

بالنا سوروسی

بر قاج هفته اقدم اسوج ونوروج سواحلنده بر المان وآبوری یولنده دوام ایدرکن غایت بیوک بر بالنا سوروسه راست کلش و واپور خیلی مدت سرعنتی تقیص آیلدیکی کی نهایت الامر شو جسمیم بالقرلک بر جوقلرینک اوزرسه یورویه رک اتلافه محصور اولشدند. قودانک روایتچه بالنار آیکیک عدیتی متحاوز ایشلر. شمدى به قدر امثالی کورولمه مش اولان شو وقعة غربه کوره برقعه رسمی و آبور یوجلیری طرفدن امان جرائد مصوره منه تبلیغ قائمعله غزننه منه اورادن نقل ایدلشدند.

یرینه لزارانتر دوشرا الیه در فرموس کلداری. بوندهده قباحت موسیو پیه رک دکلداری. موسیو پیه رحمه افشاری شا کردیله کچن محاواراتی اکچه قیلندن اولاق اوزره بر محبنه حکایه ایدوب ده کتاب حقنده کنیتی ده آجدینی زمان اوذات بوكا :

— قونت دوبوقاس مناسب دکلدر. لزارانتر در شرا الیه در فرموس کوتوره کن دها اپی اولور. دیه رک نیتی دکیشدر مکبب اولشیدی. موسیو پیه ره بروز بکه کتابه.. کاغده فلاشه دار نه کتیره باره نی بکدن العردی. بودفعه کتیردیکی کتابه کوبا هدیه اولاق اوزره کتیرمش ایسه ده بونی فرق فرانق ویرمک اوزره ویره سی به الدیندن بویاره نیه بکدن جیقارمه ایجون مناسب بزمین طلب دوشوتوردی.

بهروز بکت جومر دلکی .. علو جنابی موسیو پیه ری بواندیشیدن قورتاره دی : — بوکوزل کتابی قاجه آله بیلدیکن؟ دیردیز موسیو پیه راغزندن دیشاری به

چیقاردی . اچدی . اوته سنه بریسنہ باقارکن و منوز عالملاری عرض ایدن بر ایکی رسکوزینه ایلیشیدی : انلری تماشادن حاصل ایتدیکی فرط منوینتی اکلاعی ایجون موسیو پیه ره توجهله آلی یاقه لدی ..

بر جوق صیقدی .

— آه ! نه کوزل کتاب ! .. هم ده پیلور-شره .. رسکلری ده غایت اعلا .. کسکر-کوسا ? .. باقلم آدی نه ایش .. لزارانتر در شرا الیه در فرموس . کیدر بو شرا الیه ؟ .. فرانس .. تاریخنده بویله بر شوالیه خاطرمه کلیور .

— بو شوالیه تاریخ سیاسی به داخل دکلدر .. سفره اور اور در در شرالوری .. او قودیفکن وقت نه اولدینی اکلارسکن .

موسیو پیه رکن دفعه سفره باشنده شا کردی نی زیاده جه خاش-لایوب منکسر آحرمه قاجیرقدن سکره صالح افشاری بک آموره رفاهه دار بر کوزل کتاب کتیرمک ایجون کندی کندیه ویرمش اولدینی سوزده نیمات ایتدی . یالکن بو کتاب قونت در برقاس اوله حق ایکن او کلداری ده

جمعه يه دها بش کون وار ایدیس-ده « انسان مسعود او لجه وقت نصل چاپق سکبیور ! » دلکی یا ؟ .. بازار .. بازار ایرسی .. صالح .. چهارشنبه کونلری چاپق چاپق سکبیور دی .

صالی افشاری موسیو [پیه] قولتو غنک التده بیاض بر کاغده منتظم آ صاریش قول جامان بر کتاب ایله کوشکه کلش واو ساعته بهروز بکت قوس او طه سنه بولندیغی خبر الدیندن طوغریجیه اورایه کیتش ایدی . او طه يه کیر کیر من : — بونژور بک ! .. نصل سکن ؟ .. آمور در نامداره سزه کوزل بر کتاب کتیردم .. دیه رک کتابی یازی ماصه سنک او زرسه برآقدی .

بهروز بک — کنديسه بر از منکسر در ظن ایتدیکی بر فرموندن بو اتفاقات ولطفه مظهر او لجه فوق المأمول سویندی . خواجه سنک آلی الله الوب بر جوق صیقده رق : — سابل سکن .. هریز معلم افدي ! عاجز شا کرد کزک قصورلری غفو ایتمکده جو مرد سکن .. دیدی . همان کتابی آلی . صار غیسنندن

قوغولرله بىرلىكده شناورلەك ايدر صرمە
صاچلى.. مائى كوزلۇو.. كونش يوزلۇرىلدە
پىدا اوشىدى.

بەرۋىزبىك چارشنبە كۆنى [بارق] نەھالماس
عىرەتكى كومش تىكىللىكلىرىنە ياسىھەرقەر بەي
زىنت وىرنـهانى اوپرىلدەن كۆزلىـ پريوش
خانمك جانلىدىن انتشار ايدن انوار ملاحتە..
دوداقلىرىندن معان ايليان اېتسامات لطاقة
حىران اوپۇر طورىسىوردىـ اوته طرفدن
ئىنە بر آرالق سانىر لە كۈرىنۈر مىسیلە بىر
طاقى [استاتو] تۈرك اطراقىدە اوزىزىنە الماس
سەرىيامش يىشىل قىدىفە دەن احراملىر .. يعنى
ژالىدار چىنلەر اوزىزىنە صرمە صاچلىرىنى
طاغىدەرق سەرىپلىمش .. دىكىر طاقى زىمرىـ
فام حوضلارده قوهولرلە سپاحت مسابقه سەنە
كىرىشمەش پىريلەر ئەنف لە بىرچىغلەقدەر قوبازـ
دىلەر .. هەبرى بارقىك تەنە بىر طرفە طوغىرى
شتابان اولمۇغـ.. نازك قوهولرلە قەنادلىرىنى اوروب
حايقرەرق حوضلارده قىامتىلار قوبارمۇغە
باشلايدىلارـ زوالمى بەرۋىزبىك اىچىندە بولندىلىقىـ
علم اىتىراق عاشقاھە دەن بىر عالم دەھىتە انتقال
ايىدىـ «عىجىا نە اولىيور؟» دىھ صاعنە
صـولەنە باقىنوب طورىرکن [سانىر] ئى
كوردىـ [سانىر] پريوش خانىـ جىكىرسوز
نظرلار حوالە ايدوب بەرۋىز بىكىدە زەر آكىن
خىنەلەر كۈندرىسىوردىـ بىك بىر حالە بىك
قاناجانىـ صىقلەـ بودقىقەدە ايسە بىك
اىندى علم حقىقىتك دەھىتىڭ بىرورەمىسىندەن
كۈچىلە قورتىلدىـ جونىك (نېھتىكاه
خيالى) دە الماس عىرەتكى باشىدە بولـان
بىك فىك واندىشـسى اوپۇر كىندىسىـ
ايىھە علم حقىقىتەدە يەنە معەھۇد صارى عىرەتىلىـ
قىتلەرى طولاشىوردىـ [بارق] كە اوەمۈلدەـ
پىرەندەن [سانىر] كە ناكەن كۈرەمىسىلەـ
پىريلەر كۇھولرلەك اىچىنە آشوب دوشىدىـ
دقىقەـلردى بەرۋىز بىك صارى عىرەتىـ
حىدىر باشادىن اوزۇن چاچە طوغىرى كىدىـ
بىلەك صاغنەدە اوون متۇ عمۇقىـدەكى بىـ
اوچورومك حىداـنە كەشىدىـ

ماپعرى وار

(صۈك مۇدە انواب)

فرلامق اىچىون بىش دقىقە دەن بىرى دىلىنىڭ تا
اوجىنەدە بىكلەين :

— قرق فرائق ! .

كەلە لەرىنى بىرۇز بىك قولاغانـىك
زارىنە شەـدەنە چارپىدىـ حال بوك بىك
بولندىلىقىـ دېقىقە شوقـ سەرور اىچىنەدە كىتابك
بىدىلىق اوزىرە «ايىكى يۈز فرائق !»
سوزىقىـ دە ايشتىـسىدە يەمنۇنـا وېرەجىكىـ
بناءً عليه :

— قرق فرائق ؟ . بادھوا . . .

دىدىـ هەمان ژىلەستىك جىبىندەن اىكى
ليرا چىقادىـ .. موسىو بىرە اوزاـندىـ .
موسىو بىرە التونلىرى الوب بالمعاينە عەمانلىـ
التونى اوولدىلىقىـ اكلاـنجە :

— شەـدىـ بىنك اوـست طرفى نـصل بـولـلى ؟ .

دىدىـ بىك اـفـنـىـدـىـن :

— نە اھىـتـىـ وـار . . . بـشـقـهـ وقت
وـيرـسـكـزـ ...

جوـاجـىـ اـوـزـىـنـهـ التـونـلـىـ بـورـتـ مـونـسـنـهـ
بـرـاشـدـىـرـدىـ . قـرقـ فـرـاـقـقـ قـرقـ بـىـشـ بـىـجـقـ
فـرـاـقـ قـدـرـ فـرـقـنـىـ دـهـ بـوـبـولـدـەـ اـسـكـىـدـىـنـبـىـرىـ ذـمـتـهـ
اـيـاشـدـىـرـدىـكـىـ بـرـجـوـقـ فـرـاـقـقـ فـرـقـلـىـنـىـ جـلـهـ
يـكـوـنـسـهـ كـوـنـدـرـدـكـدـنـ صـكـرـهـ درـسـهـ مـبـاشـرـتـىـ دـنـ
اـوـلـ لـزـاـرـاـنـزـ دـرـشـوـرـاـيـهـ دـوـفـرـبـلـىـسـ دـنـ
بـىـكـ اـفـنـىـ يـهـ بـرـقـاجـ يـاـزـ اوـقـوـبـ لـازـمـ كـلـانـ
يـرـلـىـقـ طـاطـىـلـىـ شـرـحـ اـتـمـكـهـ باـشـلاـدـىـ .
اـيـشـتـهـ بـوـحـادـنـدـهـ بـەـرـۋـىـزـ بـىـكـ ذـاـنـاـ
بـرـكـالـ اوـلـانـ مـسـعـودـىـتـىـ دـوـبـالـاـ اـيـتـشـىـدـىـ .

— ۱۱ —

صالى اقشامى موسىو بىرەك كىتىرىدىـ
كتىباـكـ اـيـچـىـنـدـەـ كـشـوقـ اـنـكـىـزـ اـمـازـلـىـكـ تـماـشـىـنـدـەـ
صـكـرـهـ [نـېـھـتـىـكـاهـ خـيـالـىـ] نـكـ اوـتـهـسـنـدـەـ
بـرـىـسـنـدـەـ وـەـفـوـزـ عـالـمـلـىـقـ اـرـاـهـ اـيـدـرـ صـوـمـ
صـرـمـدـنـ بـرـطـاـقـ دـلـرـبـاـ هـىـكـلـلـرـ .. بـوـھـىـكـلـلـرـكـ
اطـراقـىـدـەـ اوـچـرـ بـشـ طـوـلاـشـىـرـ ئـەـنـفـ لـرـ ..
صـوـلـرـىـ يـشـىـلـ حـوـضـلـارـ اـيـچـىـنـدـەـ مـرـجـانـ غـاغـەـلىـ ..
لـعـلـ كـوـزـلـوـ .. اوـزـوـنـ بـىـنـلـوـ .. قـارـدـنـ بـىـاضـ نـازـكـ

پـازـارـ .. بـازـارـ اـيـرـتـىـ .. صـالـىـ كـونـلـىـ بـكـ
اطـلـىـفـ كـچـمـشـدـىـ .. بـوـكـونـلـارـ بـەـرـۋـىـزـ بـكـ
خـىـسـالـدـەـ بـعـضـ اوـصـافـىـ مـوـسـىـوـ بـىـرـدـنـ
اـيـشـتـىـدـىـكـىـ بـوـرـاـ دـوـبـلـوـنـىـ لـرـدـنـ هـاـبـتـ يـارـقـ ..
لـرـدـنـ دـهـ مـكـمـلـ بـرـ بـارـقـ تـشـكـىـلـ اـيـدـرـكـ
اوـبـارـقـ اـيـچـىـنـدـەـ بـرـىـشـ خـانـمـىـ مـعـەـھـۇـدـ لـانـدـوـسـنـهـ
دـكـلـ دـهـ .. صـنـدـغـىـ المـاـسـدـنـ .. تـكـرـلـكـلـرـىـ

بُرْوَقْ فِنْزَكْ رُوفَانْ

زه، دهرا

معری : نابی زاده ناظم.

مرهوم لک متر رهات قلمی سندنده

[۲۴ نومرو دنبیری مابعد]

صبحینک قسقاملچ طمارینی دها زیاده
تخریک ایچون بر مناسبت دوشوروب صالحه
آدرستی ده خبر ویردی .. بو تصدی
صبحینک قانی تپنه سچراتدی .. جنار
باشه اوشیدی .. صاندالیدن بر فرладی ..
صالح ایله اورانی شاشیردیلر .. اورانی
« نه اولدی بیخی یم؟ .. نهوار؟ ... » دیگده،
صالح صبحی یه آلیق آلیق باشقده ایدی ..
صبحی شونظردن او تابدی . حرف واحد
تكلم ایمکسزین اوصولجه حق صندالیه
چوکدی .. حرکتندن صیقامش ایدی ..
هله بردن بره حاصل اولان سکوت ایچنده
محجو پیشندن قیزار مغه ، تملکه باشلادی ..
« نه ضعف ، نه عیب ! ... »

صبحی کندیسه بولاه بردن بره نه
اولدیغی تعیننده عاجز و متغير قالدی ..
ایشته شو عجز و تردد معیشت حاضره سنک
اسرارلی قاترلی بی بزر بر قالدیر مغه و سیله
اولدی ..

در تنجی یرده باشلامش اولدینی حالده
صبحی اورایه قولاق سیله ویرمیه رک هپ
کندی کندینه حسبحال ایله مشغول اولمقدمه
ایدی .. شو جکری بش پازه ایز قارینک
شوا بوكا کوستردیکی بیلیش قلاغه نه دن
قیزمق لارم کله جکنی نفسندن سورمقدمه
ایدی ... اوقادینک کالای وصالی کندیسه
ذوق ویرمیدیکنی ، نزدهه یاغلی بر مشتری
کوررسه متاعنی اکا عرض ایمکده یردن

کوکه قدر حقلی اولدینی ، اوکندیسی
سو میورسه کندیسی ده حقیقتده آنک مجبوری
متلاسی اونمادینقی فلاں دوشونمکده ایدی ..
حیاتی اورانینک حیاته ربط ایده جک

ایله اکتفا ایدی . اورانی صبحینک
قسقاملچنی ایسته دیکی قدر تخریک و تخریص
ایتش اولدینه سوچنکده ایدی .. اوه
کلادیلر . ینه هیچ شق شفه ایمکسزین باقاعد
کیردیلر .. ایکسی ده پلانتری صونه قدر
اجراهیه قرار قطعی ویرمشلر ایدی ..

حقیقت حاله کانجه حضم اطراد اولان
بر صورت معیشتنده بر راقاج آیدن زیاده دوام
ایدهمهین اورانی صبحی ایله سوره دیکی
عمردن ده آرتق بیقمش ایدی .

ذاتاً بر راقاج کوندن بری شو یا شقان
حریفک پشنی بر دقیقه بر اقامی جاتی
صیقوب طور مقدمه ایدی ... صحی کوندولری
ایشتنک باشنده بولنوب ده کیجه لری کلش
اوسلیدی اوران بودر چابوچ بیقوب
او صانعه حق ایدی .

صبحینک هر طورینه قیزمه مغه ، هر سوزی
کندیسه اوق کبی باطمغه باشلامش ایدی ..
حاضر بو کیجه ده صالحی یعنی یکی بر اکانجه
بولش ایدی .. همان شهدی یانی باشنده
باتوب طوران صبحی یی قولسدن طوطوب
دیشاری آتفه قدر نیتائنکده ایدی .. فقط
زهرانک انتقامی ، یک او کاده اهمیت
ویرمنیا ، آوج آوج بازه لری ده تاطرندن
چیقمیور ایدی . بونان باشقه صبحی هنوز
او توئنمهش ، جاس جاولاق قلاماش ایدی ..
بر مدت دها دیشی صیقوب تامیله یولمقدمه
دها زیاده فالده کورونمکده ایدی .. برد
صالحی صبحی کبی اینک آلتنه آله جنی
ش بهمی ایدی .. شهدی صبحی سایسته
پک کبارانه یاش امامه ده ایدی . فقط باقلم
صالح او قدر فدا کارلنه کوزه آله جنمی ؟
یار قورناز تیلکی ایسه ؟

صباحلین صبحی یا تاقدن قالقار قالتماز
کمال وقار وجدیت طوریله کیندی ..
چیقارکن دیدی که :
— بن بر راقاج کجه یوغم ... نافله بکلمه ..
اورانی راه عنینی او زرنده دیکله رک
متلقانه بر ادا ایله دیدی که :

اورنه هه هیچ بر رشته معزز و محترم اولمادینی
جهتله نه زمان ایسته شو اشلاف موقعه
نهایت ویرمیله جکی و شو معیشت سفیلانه
و سفیهانه ایچنده حیاتی ، مالی ، ملکنی
مح و خراب ایمکن کار عاقل اوله میه جنی
نقشه لرینه قدر سوق ذهن و مطالعه ایمکنده
ایدی .. فقط بخاطرات صبحینک ذهنه
بالکر بو کیجه کلکنده دکل ایدی یا ... پک
سیزک اوشه سیله ینه بمحاکمی آراده
صردهه ذهنتندن کیکر مکده ایدی ... اما ..
ایشته ایشک الا مشکل یزی بو «اما»
عقبه سی ایدی .. صبحی نظریاتی بر درلو
تطیق ایده میور ایدی .. نظریانده یک
قوتلی اولوبده عملیات میدانشده آشوب
کندینی شاشیرات تجربه سز کنج برمهدس
کبی هر دفعه سنده ، هر غیرنده فتوه ایله
کری چکلمکده ایدی ..

فقط بو کیجه کوکانده بر مراتع عازمانه
بولمقدمه ایدی .. شمدیکی فکرنده یارینه قدر
ثبات ایده بیشه اوته نی قولای کورمکده
ایدی .

بسنجی پرده نده صبحی هپ بوقاری
تشید ایده جک تفکرات ایله ، الا کیکر دی .
هله عبدالرزاک افندی طرق دن اوینان
یازیجی قوم دیساندن قولاغه حرف واحد
بیله کیرمدی .

وداع صره سنده صالح ایله اورانینک
ال طوق سنه صبحی دقت ایندی سیله .. حتی
صالحک رسی و معناد عباره لرینه کولریزله
مقابلده ایندی .. بر آزادیه ینه رک بک
اوغلی بودر دیه یوله چیقدیلر . عزب قانی
کوپریسنه کانجیه قدر شق شفه ایچدیلر ..
اورانی بو کیجه کی موقیتندن امین ایدی ..
حالبوکه کوردیکمز وجهمه صبحینک حسابی
بام باشقه ایدی .

کوپریدن کچدکاری صردهه اورانی
صبحینک سکوتی پک درین بولدی .. شو
استغراقی بر طرف ایمک ایچون دیدی که :
— صوبیجی یم ! بورایه بر سکه دها
کله جهیز .. ئه می ؟

صبحی لاقدانه باشی صالحیه رق تصدقیق

ایستگده ایدی .. شوقاریدن آیرملق ایچون
کوکانده او مدینی متنانی دها ایملاک خطوهده
بولاماقده ایدی .. فرقت او زارسه
وابخصوص آرایه برباباجنی کیرسه اورانی نی
الدن آلدیره جنی بلای ایدی که بو نتیجه
صحبی اولدیره جلک ایدی ...

تملک یاقلاشش ایدی . . . بو حالده
غمازه نک فلانک هچ لزومی یوق ایدی . .
همان قوشوب نعمته ایکی الیله صارملق لازم
کلایور ایدی . . . صحی در حال بوله چیقدی ..
ایجی اینجه صیغمیور کویا قوش کی او جیور
ایدی . . . تونلده بر ترنی قاچیردیقه او قدر
جانی صیقلدی که همان بر آرابه ه آتلادی ..
 فقط تیز رفتار اولانک باشه دامن طولا .
شدینه کی صحینک شو و ھالکی ده مدت
خلجانی او زامش ایدی . . آرابه تا غلطه
سراینه قدر تراموای جاده سخن تعقیب
یستدکدن صکره اورادن اوک او کنه قدر
له جک ایدی که شو محرك الیله برایکی دقیقه
رن بکلمکدن او زون ایدی .

اوٹه نک قاییسی آجیل دینی کی صحیحی
کن دیسنی اور اینک آیا قلریسنہ آندی .. ھم
قاوچہ ترکلکاری شاپ شاپ اوبیور وھم
دبور ادی کہ :

— اور اپنی جکم! .. بن سنک کو بھی کم...
کولہ کم ... از بی ... چیکنے بی ...
اور اپنی شاقدہ باشلامش ایدی ... آیا غلہ
صحبی بی دور تشدید روب صاغہ سو لہ
یوار لامفہ ، صحی دہ اور اینڈنک کیفی
آر تیو مک ایجھون یر لردہ یوار لانگہ باشلا دی .
اور اپنی تھقہ دن قیر مقده ایدی . صحی دہ
نشے لئکدہ الدی .

فقط آفشه‌امه قدر صحینک بوره‌کی
اوینه‌امده ایدی . . ساعت اون بچنی
کمکده ایدی که اوک قایچیسی اوطنک
قاییسنه اوردی . . صحینک بوره‌کی
هوپلاڈی . . قابچی اورانی هه برقارات و زربت

کلدی .. برم اوی بیلت کندیسني آلت باشه
قدر ایندیردی .. اورادن کوبری به
طوغرلدي .. نیقی براز فرنه او قویوب
مغازه به کیچک ابدی ..

کوپری اوزرنده کی — قاضی کوی
قرائخانه — سنہ کیردی . چای ایصالار لادی .
الینہ بر « طریق » غنیمی آلارق مطالعہ یہ
باش لادی . . . دالمش کیتش دی . . نہدن
صکره اطرافہ شویله بر کوز کزدیر نجھے
فارشی طرفہ صالحی کوردی . . صالح
مکال ہمالکہ فالقوب صحینک یانہ کلداری . . .
سلامدن کلامدن صکره سوزی کیجھی کی
ساجرا یہ انتقال ایتدردی . . اوقاری ایله
جدی بر مناسبتی اولوب اولمادیغی صحیدن
سوردی . . . صحی او مناسبتی اقرارہ
حجب ایتكدہ ایدی . . خیر خیر . . بر
کملک ..

اویله ایسه بو کجهده صالح دعوهه
اجابت ایده جک . اکانه جک ایدی .. بو
کجهلاک تریتاتی حقته تفصیلات ویرمکده
یدی .. آفشم اوستی اون بچوقده فلازنه
نومرولي اودن اوقادیني آله حق ..
ها صحیح استی هدر اوتك ؟ « اورانی ! » ...
ها حماح تمام اورانی آله حق .. یانی سده می
ولور ، نیقولی سده می اوکلور بر پیرا خانه ده
کجه جکلار ، یملک بیه جکلار ؛ صکره بو کجه
رانسر سیا ترسی « دی وورصون » ویربور ،
ورایه کیده جکلار ... ایکنجبی قلاس
رجه لرندن ، یووو .. باق کنستیسی یعنی
صالح اویله بوک بوک بوک ، مصر فلره چیقیشه ماز ،
بکنجبی قلاس کافیدر ... صحی بو تضمیماتی
حضور فکر ایله دیکلمک چالیشقة ده ایدی ..
قط ایخنده ایخمند ایخجیه بر حسن رقباستك
پائتقده اولدینتفتی ده طو عقده امدي ..

صالح قاضی کوینده مستجنب برایشی
ار ایدی .. وداع ایله چیقدی کیتدی ..
صحبی بالکن باشنه قالجه همان آغلامق

— نجین صویبیم ؟ ... بن قاله حق
بالکن .. اما نجین ؟

— نجینی میخویم یوق .. کیفم اویله
ایستیور والسلام ...
اورانی مجزونانه :

— سن بخی سومیور .. بن او له جلک ..
کویا آغلابورمش کبی مندیانی کوزلرینه
طونه رق کیتندی قاریوله یه یوزی قویو
دوشدی ...

یول سربست قاماشدی .. صحی باشی
بیله چویرمه دن یوریدی کیتندی ..

اوک قاییسندن چیقا-ارکن یورمه کی
قابلار مقده ، عادتا کوز پیکارلری تخرش
ایتمکده ایدی ..

بر باش جاده نی یوقاری طوغری
چیقدی .. حاجو پلو خانه ک قایسه ندن
صایدی .. خانک اینجندن سکوب اوته کی
قایسنده راموای یوله چیقدی .. صوله
قیوریله رق اشاغی طوغری اینکه باشلا دی ..
بو کجه پاک زیاده چی دوشش ، هر طرف
زم بیاض کسلش ایدی .. دکانلر هنوز
آچنده ، خاق مخور سخور سکوب کیمکده ..
راموایلر سس سز صداسز سکمکده ایدی ..
صحبی نزهی کیتیدیکنده خبردار دکلش
کبی کور کورسنه بورو مکده ایدی .. ذهنی
ایسه اورانی ایله مشغول ایدی .. ایشه ته
حسن ایدیور ایدی که کوکانده ، کوکل
زمه می ایسه اوراده ، شوقاری اینجون بر
میلان ، شدتی بر توجه وار .. بومیلان ،
بو توجه فکری دائم اورانی به طوغری
چکوب سوق ایدیور ایدی .. محبت بو ایسه
دیمک اولیور که اورانی بی سومکده ایدی ..
صحبی بو حقیقتی بر درلو هضم و ازکار
ایده میور و فقط آرتق او اسارتندن قور تلغه ده
جان آسیور اندی ..

— مجمع دوار — ک اوکنده آرقه
یوله صایبرق تونلک اوست باشنه قدر